Hukuk Bölümü 2008/101 E., 2009/164 K.

"İçtihat Metni"

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 20.8.2007 gün ve Kabahat Defteri No:2007/3442, Karar Numarası: 2007/4097 sayılı kararıyla, "Fail hakkında 3. kez alkollü araç kullanmak suçundan dolayı trafik suç tutanağı düzenlenip Başsavcılığımıza gönderilmekle evrak incelendi;

Değişik tarihlerde iki defa alkollü olarak araç kullanan failin fiil tarihinde de alkollü olduğu halde alkollü araç kullandığı ve yapılan denetimler sonucunda yakalandığı, düzenlenen suç tutanağından ve eklerinden anlaşılmıştır.

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5349 Sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanunun 7. maddesi ile hafif para cezasını ve hafif para cezasını gerektiren suçların yaptırımı İdari para cezası olarak değiştirilmiş bu durumun 5237 Sayılı TCK nun 7. maddesi uyarınca failin lehine bir yasal düzenleme olduğu anlaşılmış olmakla, aşağıdaki gibi karar vermek gerekmiştir.

KARAR:

Yukarıda açıklanan gerekçe ve nedenlerle;

1 - Huzurda bulunan Failin sürücü belgesi olmadığı halde alkollü olarak araç kullandığı sabit olması ve eyleminin idari para cezasına dönüştürülmüş bulunması sebebiyle, 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun 24. maddesi ve 5252 Sayılı Kanunun 5349 Sayılı Kanun ile değişik 7. maddesi göz önüne alınarak;

a) Failin sürücü 3. kez alkollü araç kullanması nedeniyle eylemine uyan 2918 Sayılı Kanunun 48/5 maddesi uyarınca 5 yıl süre ile ehliyetinin geri alınmasına ve takdiren 6 ay idari para cezası ile cezalandırılmasına,

b) Faile verilen İdari para cezanın 5237 Sayılı TCK nun 52. maddesi uyarınca, failin ekonomik durumu dikkate alınarak günlüğü takdiren 20 YTL kabul edilerek failin neticeden 3 600 YTL İDARİ PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,

(...

...)

Dair evrak üzerinde yapılan inceleme sonucunda 5326 Sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca kararın tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde Adana Sulh Ceza Mahkemesine itiraz yolu açık olmak üzere...

..." karar verilmiştir.

Davacı vekili, Adana Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosunun, 20.8.2007 tarih ve 2007/3442 kabahat, 2007/4097 Karar sayılı İdari Yaptırım Kararına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ADANA 1.SULH CEZA MAHKEMESİ; 22.11.2007 gün ve D.İş No:2007/734 sayı ile, başvuran vekilinin dilekçesinde özetle, müvekkili hakkında 3. kez alkollü araç kullanmak suçundan trafik suç tutanağı düzenlenmesi üzerine Adana Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosu tarafından 3. kez alkollü araç kullanmak suçundan 5 yıl ehliyetinin geri alınmasına ve 3600 YTL. idari para cezasına karar verildiğini, ancak müvekkilinin alkollü araç kullandığına dair tespitin alkol denetlemesinde değil, trafik kazası sonucunda olan bir tutanak olup gerçeği yansıtmadığını, ayrıca aracı kullanan kişinin müvekkili olmadığını, müvekkilinin yasaklı olduğu bir dönemde ehliyetsiz ve alkollü araç kullanmasının mümkün olmadığını belirterek; Adana Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosu tarafından 20.8.2007 tarih ve 2007/4097 nolu karar ile verilen 5 yıl süre ile ehliyetinin geri alınması ve 3.600 YTL. verilen idari para cezasına itiraz edilmiş olduğunu, Adana Cumhuriyet Başsavcılığından söz konusu idari para cezası ile ilgili evraklar istenip incelendiğinde, idari para cezasının 24.8.2007 tarihinde başvurana tebliğ edildiği ve itirazın süresi içerisinde yapıldığını; 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27/1 maddesi gereğince, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı Sulh Ceza Mahkemesine başvuruda bulunulabileceğinin hüküm altına alınmış olduğu, başvuran hakkında verilen ehliyetin geri alınmasına ilişkin idari cezaya karşı başvurunun idari Mahkemesi tarafından incelenmesi gerektiğinin anlaşıldığı gerekçesiyle; Adana Cumhuriyet Başsavcılığının 20.8.2007 tarih ve 2007/3442 kabahat eylem esas ve 2007/4097 kabahat eylem karar sayılı idari para cezasına Mahkemelerinin görevsiz olduğu anlaşıldığından, 5326 sayılı Kanunun 27/1 maddesi gereğince Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ADANA 1. İDARE MAHKEMESİ; 8.1.2008 gün ve E:2007/2163 sayı ile, Anayasanın 125. maddesinde idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğunun belirtildiği, bu hükme paralel olarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar" olarak sayılmış; idari yargının, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğunun kurala bağlandığı; İdari Yargının görev alanının idari faaliyetlerle ve bu faaliyetlerden kaynaklanan uyuşmazlıklarla sınırlı olması nedeniyle, idari nitelik taşımayan yargısal tasarrufların idari yargıda dava konusu edilmelerinin mümkün bulunmadığı, yargı organlarının da idari nitelikte işlem tesis edebilecekleri ve bu işlemlerin idari yargıda dava konusu olabileceklerinin açık olduğu; ancak, bir yargı merciin tesis ettiği işlemin, yargısal değil, idari olduğunu kabul edebilmek için de sözkonusu işlemin bütünüyle idare işleviyle ilgili olması, yargısal nitelikte bir yetkinin kullanılmasına ilişkin bulunmamasının gerektiği; 13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir" denilmiş; "Alkollü içki, uyuşturucu veya keyif verici maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı'nı düzenleyen 48. maddesinin değişik beşinci fıkrasında, Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerin, suçun işlendiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; birinci defasında sürücü belgelerinin altı ay süreyle geri alınacağı ve haklarında 265 300 000 lira para cezası uygulanacağı, ikinci defasında sürücü belgelerinin iki yıl süreyle geri alınacağı ve haklarında 332 600 000 lira para cezası uygulanacağı ve bu sürücülerin Sağlık Bakanlığınca, esas ve usulleri Sağlık ve içişleri Bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilen sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulacakları, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgelerinin süresi sonunda iade edileceği, üç veya üçten fazlasında ise, sürücü belgelerinin beş yıl süreyle geri alınacağı ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 532 600 000 lira hafif para cezası uygulanacağı, ayrıca, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesine tabi tutulacakları, bu değerlendirme ve muayene sonrasında uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda sürücü belgelerinin iade edileceği, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesinin yapılmasına dair

esas ve usullerin yönetmelikte gösterileceğinin öngörülmüş olduğu; diğer taraftan 2918 Sayılı Yasanın Beşinci kısmında Sürücü Belgeleri ve Sürücüler başlığı altındaki 36. maddede, motorlu araçların sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesinin yasak olduğu, 38. ve 39. maddelerde sürücü belgesi sınıfları ve belgelere ait esasların belirlendiği, İçişleri Bakanlığınca, trafik güvenliği nedeniyle gerekli görüldüğünde değiştirilmesinin zorunlu olduğu, zorunluluğa uymayan sürücülerin araç kullanmaktan men edileceği, bunun usul ve esaslarının Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelikte belirleneceği; 40. maddede, dış ülkelerden alınmış olan sürücü belgelerinin kanunlar, ikili veya çok taraflı anlaşma hükümlerine istinaden işleme tabi tutulacağı 41. maddede sürücü adaylarında aranacak şartlar, 42. maddede sınavlar ve belgelerin verilme esasları devam maddelerinde de kurallara uymayanlara verilecek cezalar, uygulanacak tedbirler, sürücü belgelerinin hangi koşullarda geri alınacağı hususlarının ayrıntılı ve idarece tek yanlı kurallar şeklinde belirlenmiş olduğu, Yasanın Adli Kovuşturma ve Cezaların Uygulaması başlıklı Dokuzuncu Kısma dahil 112. maddenin ilk paragrafında da; sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanundaki hafif para cezasını veya bu kanundaki hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya işyerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinde bakılacağı hükmüne yer verilmiş bulunduğu; ancak 1.6.2005 tarihinde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girmesi karşısında, bu Kanunun diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımlar ile bunlara yapılacak itirazlara ilişkin görev hükümleri üzerindeki etkisinin incelenmesinin gerektiği; 31.3.2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 1. maddesinde: "(1) Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlakı, genel sağlığı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla; a) Kabahatlere ilişkin genel ilkeler, b) Kabahatler karşılığında uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçları, c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci, d) İdari yaptırıma ilişkin kararlara karşı kanun yolu, e) İdari yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ilişkin esaslar, belirlenmiş ve çeşitli kabahatler tanımlanmıştır." denilerek Kanunun amaç ve kapsamının belirlendiği; ikinci kısmında yer alan 32 ila 43. maddelerinde, Türk Ceza Kanunu kapsamı dışında kalan çeşitli kabahatler sayılarak, bu eylemlere yaptırımların öngörüldüğü; 2. maddesinde "kabahat deyiminden; yasanın karşılığında, idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlığın anlaşılacağı belirtilmiş, 6.12.2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde, bu Kanunun; a) idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağının öngörüldüğü; aynı Kanunun yaptırım türleri başlıklı 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların, idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu belirtilerek, idari tedbirlerin de, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili yasalarda yer alan diğer tedbirler olduğunun hüküm altına alındığı; yine 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet Savcısının Karar Verme Yetkisi" başlıklı 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir. (2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idari yaptırım kararı verebilir. (3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idari yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir.", "Başvuru Yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında, "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir", 6. fıkrasında, "(Ek fıkra: 6.12.2006 - 5560 S.K.34.md) Soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı verilmesi halinde; kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvuru da bu itiraz merciinde incelenir, 8. fıkrasında "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür." hükmüne yer verilmiş olduğu; buna göre Karayolları Trafik Kanununun, üç veya üçten fazla allkollü içki, uyuşturucu veya keyif verici maddelerin etkisi altında araç sürme yasağının yaptırımını ilgilinin sürücü belgesinin beş yıl süreyle geri alınması ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte hafif para cezası olarak öngördüğü, bu işlemlere karşı başvurulacak yargı yolunun ise sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere hafif hapis veya hafif para cezasına karşı ilgili trafik mahkemelerinin olduğu, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinin yetkili yargı yeri olduğunu belirttiği, bu cümleden hareketle sürücü belgesinin kolluk yada zabıta görevlilerince geçici olarak geri alınması işlemine karşı açılacak davalarda idari yargının görevli yargı yeri olduğunun öteden beri bilinmekte olduğu; Kabahatler Kanununun 23. ve 27.maddeleri birlikte incelendiğinde; belli şartlar altında Cumhuriyet Savcıları'na da idari yaptırım kararı verebilme yetkisinin tanındığı, özellikle soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısının ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması koşuluyla idari yaptırım kararı verebileceği, bu karara karşı kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği, Cumhuriyet Savcısının soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı vermesi halinde kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvurunun da bu itiraz merciinde inceleneceği sonucuna varıldığı; dava konusu olayda Adana Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahat Bürosunun 20.8.2007 tarih ve E:2007/3442,K2007/4097 sayılı kararıyla davacının 3. kez alkollü araç kullandığından bahisle sürücü belgesinin 5 yıl süreyle geri alınması ve 3.600,00.-YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, anılan kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı; bu hale göre idari yaptırım kararının idari makam ve mercilerce değil de soruşturma konusu fiilin suç olmayıp kabahat olarak değerlendirilmesi sonucu Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verildiği dikkate alındığında, kararın idari işlem niteliğini bürünmeyip tamâmıyla yargısal nitelikte bir yetkinin kullanılması sonucu verilen ceza niteliğini taşıması, Kabahatler Kanunumun 27/8. maddesinin ancak ve ancak idari makam ve mercilerce idarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde bu idari yaptırım kararlarına karşı açılacak davalarda yetkili yargı yolunu göstermiş olması, aksi halde Cumhuriyet Savcısının soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı vermesi halinde kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvurunun da bu itiraz merciinde inceleneceğine ilişkin 27/6. maddesi hükmünün uygulanabilirlik kabiliyetini yitirebileceği ve uygulamada aynı kararın farklı yargı kolları tarafından denetimine yol açabileceği, bu durumun ise kamu düzenine ilişkin olduğu doktrin ve yargı kararlarıyla sabit görülen görev kurallarına aykırılık oluşturacağı bir arada gözetildiğinde, uyuşmazlığın görüm ve çözümü Kabahatler Kanununun anılan hükümleri uyarınca adli yargı yerine ait olduğundan, işin esasının Mahkemelerince incelenme olanağının bulunmadığı; bu durumda, Mahkemelerinin uyuşmazlığa bakmakla görevli olmaması ve görevli yargı yerinin adli yargı mahkemeleri olması sebebiyle, uyuşmazlığın Adana 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 22.11.2007 gün ve D. İş Karar No:2007/734 sayılı görevsizlik kararı üzerine uyuşmazlığa karşı Mahkemelerinde dava açıldığı anlaşıldığından, hangi Mahkemenin görevli olduğunun belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve uyuşmazlığın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararına kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Turan KARAKAYA, Nüket YOKLAMACIOĞLU, Serdar AKSOY ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 06.07.2009 günlü toplantısında:

I- İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve

İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince anılan Yasanın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. maddesine aykırılık nedeniyle Savcı tarafından verilen idari yaptırım kararının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir" denilmiş; 48. maddesinin beşinci fıkrasında(Değişik: 8/1/2003 - 4785/3 md), "Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerin, suçun işlendiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; birinci defasında sürücü belgeleri altı ay süreyle geri alınır ve haklarında 265 300 000 lira para cezası uygulanır. İkinci defasında sürücü belgeleri iki yıl süreyle geri alınır ve haklarında 332 600 000 lira para cezası uygulanır ve bu sürücüler Sağlık Bakanlığınca, esas ve usulleri Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilen sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir. Üç veya üçten fazlasında ise, sürücü belgeleri beş yıl süreyle geri alınır ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 532 600 000 lira hafif para cezası uygulanır. Ayrıca, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesine tabi tutulurlar. Bu değerlendirme ve muayene sonrasında uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda sürücü belgeleri iade edilir. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesinin yapılmasına dair esas ve usuller yönetmelikte gösterilir" hükmü yer almış; 112. maddesinde(Değişik birinci fıkra : 8/3/2000 - 4550/2 md.), sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanundaki; hafif para cezasını veya bununla birlikte hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya işyerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinde bakılacağı belirtilmiştir.

4/11/2004 gün ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un "Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi" başlığını taşıyan 7. maddesinde(Değişik: 11/5/2005 - 5349/3 md.), "(1) Kanunlarda, "hafif hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımlar, idari para cezasına dönüştürülmüştür. İdari para cezasının hesaplanmasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesi hükümleri uygulanır. İlgili kanunda "hafif hapis" cezasının üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak gün sayısının üst sınırı, yediyüzotuzdur.

(2) Kanunlarda, "hafif hapis cezası" ile "hafif para cezası"nın seçimlik olarak veya birlikte öngörüldüğü hallerde, idari para cezası yaptırımının belirlenmesinde "hafif hapis cezası" esas alınır.

(3) Kanunlarda, sadece "hafif para cezası"nın öngörüldüğü ve cezanın alt veya üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezası, yüzyirmimilyon Türk Lirasından az, onsekizmilyar Türk Lirasından fazla olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir" hükmüne yer verilmiştir.

30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi" başlığını taşıyan 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

(2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idarî yaptırım kararı verebilir.

(3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idarî yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idarî yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. maddesine aykırılık nedeniyle düzenlenen ve davacı tarafından da imzalanan trafik suç tutanağına istinaden Savcı tarafından, davacının/failin sürücü belgesi olmadığı halde alkollü olarak araç kullandığının sabit olması ve eyleminin idari para cezasına dönüştürülmüş bulunması sebebiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 23/1(kararda sehven 24.madde olarak yazıldığı düşünülmektedir) maddesi ve 5252 sayılı Kanun'un 5349 sayılı Kanun ile değişik 7. maddesi göz önüne alınarak; 3. kez alkollü araç kullanması nedeniyle eylemine uyan 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca 5 yıl süre ile ehliyetinin geri alınmasına ve takdiren 6 ay idari para cezası ile cezalandırılmasına, verilen İdari para cezanın 5237 Sayılı TCK nun 52. maddesi uyarınca, failin ekonomik durumu dikkate alınarak günlüğü takdiren 20 YTL kabul edilerek failin neticeden 3 600 YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır." denilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 11.5.2005 gün ve 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile, Kanunlarda, hafif hapis veya hafif para cezası olarak öngörülen yaptırımlar idari para cezasına dönüştürüldüğünden, davacıya, 3. kez alkollü araç kullandığından bahisle 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca 5 yıl süre ile ehliyetinin geri alınması ve 6 ay karşılığı 3.600,00YTL idari para cezası verilmiştir.

Bu durumda, 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanun'un 7. ve 5326 sayılı Kanun'un 23. maddesine dayanılarak Savcı tarafından davacıya verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, davanın idari para cezasına karşı açılan kısmının görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, aynı idari yaptırım kararıyla davacının, 5 yıl süre ile ehliyetinin geri alınmasına da karar verildiği görülmektedir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet Savcısının Karar Verme Yetkisi" başlıklı 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir. (2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idari yaptırım kararı verebilir. (3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idari yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir.", "Başvuru Yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında, "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir", 6. fıkrasında, "(Ek fıkra: 6.12.2006 - 5560 S.K.34.md) Soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı verilmesi halinde; kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvuru da bu itiraz merciinde incelenir, 8. fıkrasında "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür." denilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesince, sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin idarece tesis edilen işlemlerle ilgili olarak; 2918 ve 5326 sayılı Kanunlar uyarınca; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin işlemlerin ayrıntılı idari kurallarla düzenlendiği, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması hususunun trafik ve sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği, aynı şekilde 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde de ehliyetin belirli bir süre için geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı hususu da dikkate alındığında; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaya bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu kabul edilmektedir. Ancak, Kabahatler Kanununun 23. ve 27.maddeleri birlikte incelendiğinde; belli şartlar altında Cumhuriyet Savcıları'na da idari yaptırım kararı verebilme yetkisinin tanındığı, özellikle soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısının ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması koşuluyla idari yaptırım kararı verebileceği, bu karara karşı kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği, Cumhuriyet Savcısının soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı vermesi halinde kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde idarî yaptırım kararına karşı başvurunun da bu itiraz merciinde inceleneceği anlaşılmaktadır. Buna göre, dava konusu olayda; idari yaptırım kararının idari makam ve mercilerce değil de soruşturma konusu fiilin suç olmayıp kabahat olarak değerlendirilmesi sonucu Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verildiği dikkate alındığında, kararın idari işlemden çok, yargısal nitelikte bir yetkinin kullanılması sonucu verilen ceza niteliğini taşıdığı açık olduğundan, davanın bu kısmına ilişkin kısmının çözümünün de, Kabahatler Kanununu hükümleri uyarınca adli yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ:Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Adana 1. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Adana 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 22.11.2007 gün ve D.İş No:2007/734 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 06.07.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.